

Rigorózní práce Gabriely Mikulkové:
Žák stranící se interakci se spolužáky - herní folklór
- posudek

Předkládaná rigorózní práce je prohloubením diplomové práce autorky. Jako její vedoucí jsem ji hodnotil *výbornou*. Kritizoval jsem ji však z hlediska svých představ o nezbytných kvalitách práce rigorózní. Autorce jsem pak vyčítal především to, že se její text vyznačuje *neprůměrnou „nechutí“ k takovým jednoznačnějším, zjednodušujícím a třeba i schematickým zobecňujícím závěrům, které by umožnily uchopit podstatné kvality zkoumaných žáků tak, aby si autorka v textu zjedнала jednoznačnější teoretickou orientaci v konkrétnosti předkládaných popisů, v polysémii popisovaného života*. A tuto výtku bych vůči její rigorózní práci již nevnesl.

Interpretaci dat provádí i nadále s pomocí teorií dvou autorů - R. Cailloise a E. Goffmana. Nově autorka provedla svého druhu diskusi s těmito autory, a to akcí. Jednak využila Cailloisův pojem vnitřní strukturovanosti hry v dimenzi *paidia-ludus* k vypracování vlastního pojmu *herních interakčních rovin (autisticko-zúčastněné, afiliační, iniciačně-potvrzující)*; z jehož hlediska náročnost účasti ve hře není uchopena jako komplikovanost pravidel zahrávání si s jednotlivými herními principy (*agón, alea, ilinx, mimikry*), nýbrž jako hrami nabízená míra zisků/ztrát v sociální sféře jako takové. Přesněji a systematictější pak mohla analyzovat to, *jak děti hrají jednotlivé hry ve svém repertoáru jako třída*. K přesnější a systematictější analýze toho, *jak děti hrají jednotlivé hry jako jedinci*, autorce pomohlo rozpracování teorie Goffmana pro situaci, ve které se na některých scénách ve třídě hrají také „hry“ v užším slova smyslu. Goffmanův pojem *norem*, jimiž se musí jedinec řídit při svém představení, obohatila především o *herní ohleduplnost a lidskou ohleduplnost*. Goffmanovu typologii herců (*upřímný, cynik*), založenou na identifikaci jedince s danými normami, zreinterpretovala a doplnila. V autorčině pojetí je tato typologie založena na *respektování/zvládání nejen daných norem, ale též identifikace jedince s danými normami (jako meta-normy)*; a obsahuje též *herce typu stín a herce pohlceného maskou*. Identifikace jedince s danými normami se tak stává optimalizační problém - *identitně i kognitivně*. Troufám pak, že díky této práci mohla, mimo jiné, nově odhalit jako žáka stranícího se interakce se spolužáky též *Davidu M.* - byť *paradoxně*. Tedy jednoznačně, explicitně, neboť v konkrétnosti popisů polysémie života ve třídě tato charakteristika daného žáka byla implicitně obsažena již v textu diplomové práce.

Soudím tudíž, že práce splňuje požadavky na rigorózní práci.